

คำวินิจฉัยคณะกรรมการรัฐธรรมนูญที่ ๓ - ๕/๒๕๕๐

อัยการสูงสุด

ผู้ร้อง

พรรคพัฒนาชาติไทย ที่ ๑

ผู้ถูกร้อง

พรรคแผ่นดินไทย ที่ ๒

พรรคไทยรักไทย ที่ ๓

พ.ร.ป. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๖ (๑) (๒) และ (๓)

ประกาศ คปค. ฉบับที่ ๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๖ กำหนดให้พรรคการเมืองที่กระทำการตาม (๑) กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ (๒) กระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือ (๓) กระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรือขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองได้ และกฎหมายที่มีสถานะทางกฎหมายเท่ากับพระราชบัญญัติทั่วไป การยกเลิกหรือทำให้สิ้นผลบังคับจึงต้องมีกฎหมายยกเลิกหรือมีกฎหมายใหม่ออกมาใช้บังคับแทนโดยมิได้สิ้นผลบังคับลงพร้อมกับรัฐธรรมนูญ ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่ใช้บังคับกับเหตุยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๖ (๑) (๒) และ (๓) ได้ โดยให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งซึ่งมิใช่โทษทางอาญา แต่เป็นเพียงมาตรการทางกฎหมายที่เกิดจากผลของกฎหมายที่ให้อำนาจในการยุบพรรคการเมืองที่กระทำการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีผลใช้บังคับย้อนหลังแก่การกระทำอันเป็นเหตุยุบพรรคในคดีนี้ได้ แม้การเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๙ ถูกยกเลิกไป แต่หาผลเป็นการยกเลิกการกระทำความผิดที่ได้กระทำไปแล้วไม่

คดีนี้ปรากฏว่า กรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ ให้เงินสนับสนุนผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อหลีกเลี่ยงกรณีมีผู้สมัครเพียงคนเดียวและผู้สมัครนั้นได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตนั้นซึ่งต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ตลอดจนร่วมมือกับหัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ออกใบรับรองการเป็นสมาชิกพรรคอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้สมัครนำไปใช้เป็นหลักฐานการสมัครรับเลือกตั้ง ถือว่าผู้ถูกร้องที่ ๓ กระทำการที่ถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรือขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๖ (๑) และ (๓)

ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ถือเป็นการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญและเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรือขัดต่อกฎหมายหรือ

ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๖ (๒) และ (๓)

ดังนั้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และผู้ถูกร้องที่ ๓ และให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ของกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ จำนวน ๑๑๑ คน ของพรรคผู้ถูกร้องที่ ๑ จำนวน ๑๙ คน และ ของพรรคผู้ถูกร้องที่ ๒ จำนวน ๓ คน มีกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง

ย่อโดย นายกล้า สมุทวณิช
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

นางสาวณิชภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒